

Opleidingseisen van de opleiding tot gespecialiseerd verzorgende somatiek

Deskundigheidsgebied en eindtermen

Datum: 8 april 2020

Versie: 1.1

Auteur:
Beheerder document:
Datum vastgesteld:
Vastgesteld door:
Aantal pagina's

opleidingscommissie VVT
secretaris opleidingscommissie VVT
25 mei 2021
mevrouw J. Deggens (directeur-bestuurder)
13

Deskundigheidsgebied gespecialiseerd verzorgende somatiek

Inleiding

In de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en de Thuiszorg (VVT) werken vele verzorgenden in specifieke deelgebieden of met specifieke cliëntengroepen. Voor een aantal van deze deelgebieden/cliëntengroepen is het noodzakelijk dat de verzorgende een op dit deelgebied gerichte vervolgopleiding volgens de landelijke eisen van het CZO heeft gevolgd. In dit document worden de opleidingseisen beschreven van de gespecialiseerd verzorgende somatiek (gvs).

In het deel *deskundigheidsgebied* wordt in algemene beschrijvingen een beeld van het beroep beschreven: de context, de cliëntencategorieën en de specifieke zorgtaken. Vervolgens wordt in het deel *eindtermen* een concrete uitwerking van de CanMEDS¹ rollen beschreven.

Deze opleiding wordt vanaf 2020 gezien als een 'vervolgopleiding' van de opleiding verzorgende individuele gezondheidszorg (IG). Kennis en vaardigheden op het gebied van coördinatie van zorg en het ondersteunen van de cliënten om een optimale kwaliteit van leven te behouden staan hierin centraal, en verdere specialisaties kunnen gestart worden.

Deze opleidingseisen zijn tot stand gekomen na raadpleging van vertegenwoordigers uit het werkveld (de opleidingscommissie VVT) en de CZO-internetconsultatie. Het eigenaarschap van deze opleidingen ligt bij SOVVT.

De context

De hieronder beschreven context is een beschrijving van de totale werkomgeving van de verzorgende waarin de taken betekenis krijgen. Het is de basis, het referentiekader voor de te verrichten handelingen en uit te voeren taken. De gespecialiseerd verzorgende somatiek werkt binnen de VVT-branche.

Generieke contextelementen voor beroepsbeoefenaren in de VVT zijn:

- zij werken binnen de VVT-branche in een diversiteit van intramurale en transmurale en extramurale woon-, zorg- en leefomgeving;
- zij werken binnen een multidisciplinair team;
- zij werken samen met andere partners uit de ketenzorg²;
- zij werken met kwetsbare cliënten;
- zij werken persoonsgericht: stellen kwaliteit van leven en zingeving voorop;
- zij betrekken het formele en informele netwerk van de cliënt in de zorg;
- het aantal 80-plussers neemt toe. Dit heeft als gevolg dat er meer vraag naar zorg zal zijn en dat de zorgvragen complexer zullen zijn;
- de zorgzwaarte wordt mede veroorzaakt door korte en intensieve zorg, palliatieve terminale zorg, Multi-morbiditeit, sociale problematiek en doordat cliënten langer thuis wonen;
- er is toenemende digitalisering, robotisering en toepassingen van eHealth en domotica van het leven en de zorg;

---

¹ [Meer informatie over de CanMEDS rollen.](#)

² Onder ketenzorg wordt verstaan: cliënt en zijn systeem (inclusief mantelzorgers en vrijwilligers), collega's, leidinggevende en andere disciplines binnen en buiten de zorgorganisatie: sociaal cultureel werk, artsen en verpleegkundigen van ziekenhuizen, thuiszorg, fysiotherapeut, activiteitenbegeleider, audioloog, orthoptist, tandarts, diëtist, logopedist, ergotherapeut, ouderenadviseur, maatschappelijk werk, pastoraal werk/geestelijk verzorger, psycholoog, ggz).

- het is een dynamische werkomgeving onder andere door snel veranderende wet en regelgeving;
- door meer keuzemogelijkheden ontstaan ook meer ethische dilemma's;
- er is werkdruk door krapte op de arbeidsmarkt, complexiteit en anders werken;
- er zijn landelijke kwaliteitskaders en toetsingscriteriums;

De cliëntencategorie

Cliënten binnen de VVT-branche zijn veelal ouderen die bekend zijn met diverse ziektebeelden en die een grote verscheidenheid aan zorg- en ondersteuningsvragen vragen hebben, op zowel lichamelijke gezondheid, woon-/leefomstandigheden, participatie en mentaal welbevinden. Deze cliëntencategorie wordt in deze fase van het leven geconfronteerd met het verlies van gezondheid en zelfstandigheid door de diversiteit en complexiteit van de ziektebeelden.

Specifieke deskundigheidsgebied gespecialiseerd verzorgende somatiek

De context

De gespecialiseerd verzorgende somatiek is werkzaam in de thuiszorg, in een verpleeghuis of in een combinatie van deze zorgorganisaties, bijvoorbeeld een groter zorgconcern waar intra-, extra- en transmurale zorg worden gecombineerd. De gespecialiseerd verzorgende somatiek is werkzaam in de zorg voor cliënten met somatische aandoeningen. Soms in een specifieke afdeling binnen een zorgorganisatie voor somatiek, soms specifiek voor cliënten /bewoners met somatische aandoeningen in een extramuraal zorgsetting. Onderstaande items geven een overzicht van de context. De context is de totale werkomgeving van de verzorgende waarin rollen en werkzaamheden betekenis krijgen. Het is de basis, het referentiekader voor de te verrichten handelingen en uit te voeren taken.

Omdat een gespecialiseerd verzorgende somatiek in verschillende settings werkt, is er een grote variëteit aan de invulling van deze rol. In een verpleeghuis is een gespecialiseerd verzorgende somatiek onderdeel van het team met grotendeels dezelfde taken als haar collega's. Daarnaast heeft ze haar specifieke taak op het gebied van somatiek. In de thuiszorg functioneert een gespecialiseerd verzorgende somatiek meer op afstand van haar collega's. Door telefonisch contact, overlegmomenten en intervisie vervult zij haar rol als inhoudelijk expert en adviseur.

De cliëntencategorie

De gespecialiseerd verzorgende somatiek is werkzaam in de zorg voor cliënten met somatische aandoeningen binnen een werkeenheid van een zorgorganisatie of in de thuiszorg. De cliëntencategorie kenmerkt zich doordat verschillende chronische aandoeningen (zoals diabetes, multiple sclerose, COPD in combinatie met bijvoorbeeld Parkinson of een doorgemaakte CVA) tegelijkertijd aanwezig zijn, waardoor cliënten ernstige beperkingen ervaren in de zelfzorg en in het onderhouden van een goede dag invulling. Zij zijn vaak aangewezen op intensieve en langdurende zorg en hulp.

De specifieke zorg

Werkzaamheden

Het bijzondere karakter van de functie van gespecialiseerd verzorgende somatiek ligt in de specifieke kennis, vaardigheden en attitude betreffende cliënten van één of meerdere cliëntengroepen met voornamelijk complexe somatische problematiek en de mogelijkheden van passende zorg. De gespecialiseerd verzorgende somatiek voert zorgtaken uit en heeft daarnaast specifieke werkzaamheden als gespecialiseerd verzorgende somatiek. De kern van haar werk is om, op basis van haar specifieke kennis over ziektebeelden, een inschatting te kunnen maken van zorgvragen en mogelijke zorgvragen. Naast het kunnen signaleren heeft zij als kerntaak een inschatting te maken over de gevolgen voor de cliënt van de diverse ziektebeelden en de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt. De cliënt wordt geconfronteerd met vele verlieservaringen (gezondheid en zelfstandigheid) door de complexiteit van de diverse ziektebeelden. Het is de taak van de gespecialiseerd verzorgende somatiek om de cliënten en de naasten te begeleiden bij dit rouwproces.

De ondersteuning richt zich op de 4 domeinen van kwaliteit van leven van de cliënt: lichamelijk welbevinden/gezondheid, woon-en leefomstandigheden, participatie en mentaal welbevinden. De manier waarop in een specifieke organisatie en/of situatie de rol van gespecialiseerd verzorgende somatiek wordt ingevuld, kan verschillen. Naast de dagelijkse en specifieke

zorgtaken voor de cliënt heeft de gespecialiseerd verzorgende somatiek ook aandacht voor de mantelzorger, door het bieden van emotionele ondersteuning en het geven van informatie. Daarnaast informeert en adviseert zij het team en het (in)formele netwerk.

De gespecialiseerd verzorgende somatiek is een belangrijk aanspreekpunt voor de cliënt, het (multidisciplinaire) team, haar partners uit de ketenzorg en het informele netwerk (mantelzorgers, naasten en vrijwilligers). Zo nodig doet hij/zij voorstellen aan de eerst verantwoordelijke verzorgende (EVV-er) of de verpleegkundige om het zorg(leef)plan bij te stellen en/of doet dit zelf. Dit is mede afhankelijk van de rol/functie van de gespecialiseerd verzorgende somatiek in de organisatie. In het multidisciplinaire team heeft hij/zij (eventueel samen en/of in overleg met de eerst verantwoordelijke verzorgende, verpleegkundige) de taak om de bespreking over de cliënt voor te bereiden, de belangen van de cliënt te behartigen en nieuwe afspraken rondom benaderwijzen te communiceren met betrokkenen.

Rol en verantwoordelijkheden

Het werk van de gespecialiseerd verzorgende somatiek bestaat uit een grote variatie aan activiteiten, die op elkaar afgestemd moeten worden. De gespecialiseerd verzorgende somatiek is op de hoogte van de ontwikkelingen in de somatische zorg en de sociale kaart. Zij kan collega's, mantelzorgers en vrijwilligers (rechtstreeks of via de verzorgende) verwijzen naar relevante informatiebronnen, functionarissen en organisaties. De gespecialiseerd verzorgende somatiek is (samen met de EVV, verpleegkundige o.a.) actief bij de inhuizing en het opstellen van zorg(leef)plannen voor de cliënt met somatische problematiek. Op uitvoerend niveau is de gespecialiseerd verzorgende somatiek verantwoordelijk voor de totale zorg aan de aan haar toegewezen cliënt: van in huizing en introductie tot aan overplaatsing of overlijden. Het is haar verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat veiligheid van de cliënt en het team en eventuele andere bewoners wordt geborgd. De gespecialiseerd verzorgende somatiek krijgt hiërarchisch leiding van teamleider, manager of directeur. Hij/zij is ervoor verantwoordelijk dat wettelijke regelingen en protocollen worden toegepast maar ook dat zij de visie van de organisatie weet te vertalen van de organisatie naar de uitvoering van zorg. Zij geeft werkbegeleiding aan vrijwilligers en leerlingen/stagiaires.

Complexiteit

De gespecialiseerd verzorgende somatiek voert in haar werk standaardhandelingen en complexe handelingen uit. De standaardhandelingen zijn vooral die werkzaamheden die uitgevoerd worden volgens richtlijnen, procedures en protocollen. De meer complexe werkzaamheden bestaan uit:

- professioneel omgaan met de cliënt met een diversiteit aan complexe problematiek;
- omgaan met de meer mondig geworden cliënten en hun netwerk;
- verplichting tot transparantie: communicatie, dossiervorming en verantwoording;
- sturing geven aan meerdere zorgprocessen;
- afstemmen tussen behoefte en wensen van de cliënt/naasten en de mogelijkheden van de organisatie;
- afstemmen van zorg tussen formele en informele netwerk;
- signaleren van knelpunten en improviseren;
- collega's motiveren om gemaakte afspraken na te komen
- zelfstandig problemen oplossen en initiatieven nemen

Typerende beroepshouding

Bij de uitoefening van bovenstaande taken is de gespecialiseerd verzorgende somatiek erop gericht en heeft een open houding om persoonsgerichte zorg te realiseren. Zij stelt voortdurende de kwaliteit (mentaal- en lichamelijk welbevinden) van het leven en het leefplezier van de cliënt centraal en begeleidt de cliënt en diens naasten bij het zoveel mogelijk behouden van de eigen regie en autonomie op en van zijn leven. De gespecialiseerd verzorgende somatiek kan niet alleen goed communiceren met de cliënt maar ook binnen en met leden van het (multidisciplinaire) team en met mantelzorgers en vrijwilligers. De gespecialiseerd verzorgende somatiek is er voortdurend op gericht om haar expertise over te dragen aan zowel de cliënten en diens naasten als in het multidisciplinaire team.

Eindtermen van de opleiding tot gespecialiseerd verzorgende somatiek

1. Vakinhoudelijk handelen

Verzamelen en interpreteren van gegevens

1.1 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat tijdens de intake/kennismaking op een methodische wijze gegevens over de totale (uitgangs-) situatie van de cliënt m.b.t. de vier levensdomeinen of andere systematiek te verzamelen. Zij maakt daarbij gebruik van diverse bronnen: cliënt/naasten, medische anamnese, observaties, collega's en anderen.

Specifieke aandachtspunten bij het verzamelen van gegevens zijn:

- het toepassen van een ordening systematiek of methodiek zoals bijvoorbeeld de OMAHA-systematiek;
- kennis ten aanzien van somatische, chronische ziektebeelden en fasering en prognose van deze ziektebeelden, multi-morbiditeit en kwetsbaarheid, en de psychosociale gevolgen daarvan;
- aandacht voor het levensverhaal, belangrijke gebeurtenissen, de zingeving en kwaliteit van leven van de cliënt;
- de gevolgen van de beperkingen en mogelijkheden voor de keuze voor interventies op het gebied van het sociaal netwerk, wonen, welzijn, revalidatie en/of palliatieve zorg;
- risicosignaleringen uitvoeren volgens richtlijnen;
- informatie halen uit de ketenzorg en andere intra-, trans- en extramurale zorgverleners in de keten;
- informatie halen uit het sociale netwerk en rekening houden met draagkracht/draaglast;
- verzamelde gegevens kunnen analyseren;
- weloverwogen besluiten kunnen nemen.

Plannen van zorg

1.2.1 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat op basis van de verkregen informatie in samenspraak met de cliënt/naasten een persoonsgericht plan op te stellen op t.b.v. de cliënt.

1.2.2 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat op basis van de verkregen informatie begeleiding te bieden bij het inhuizen van de cliënt of het extramurale zorgarrangement.

1.2.3 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat de collega's te instrueren over de gemaakte afspraken en stemt af met naasten en vrijwilligers.

1.2.4 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat om verschillende benaderingswijzen, het aanbod van activiteiten, dagindeling of aanpassingen in de leefomgeving te initiëren en te organiseren.

Specifieke aandachtspunten bij de te plannen zorg zijn:

- specifieke kennis van het effect van verschillende ziektebeelden op het vermogen van cliënten om in het dagelijks leven om te gaan met beperkingen op fysiek, psychisch en sociaal emotioneel functioneren;
- persoonlijke en omgevingsfactoren van de cliënt in relatie brengen tot mogelijkheden en beperkingen in activiteiten en participatie;

- inzicht in blijvende beperkingen of achteruitgang als gevolg van de chronische somatische en andere aandoening(en);
- inzicht in de gevolgen van de beperkingen en mogelijkheden voor de cliënt en zijn naasten op de levenskwaliteit;
- zorg gericht op het voorkomen van complicaties;
- methodisch werken met behulp van de systematiek die gebruikt wordt;
- kennis van regelgeving m.b.t. zorg en dwang;
- zicht op het financieel kader (zorgprofiel, DBC, indicatie wijkverpleegkundige) en wet- en regelgeving (zorg en dwang);
- kennis van veel voorkomende ziektebeelden bij ouderen;
- kennis van veel gebruikte farmacie en de ziektebeelden;
- mogelijkheden kennen voor het aanpassen van de leefomgeving;
- kunnen omgaan met ethische vragen bij het maken van keuzes;
- aandacht voor de lichamelijke, psychische, sociale, emotionele, culturele en spirituele behoeften van de cliënt;
- persoonsgerichte zorg en kwaliteit van leven en leefplezier;
- focus op psychosociaal welbevinden naast fysieke zorg;
- het belang erkennen dat de cliënt hecht aan autonomie, zelfzorg of zelfredzaamheid;
- focus op waarden, normen en overtuigingen van de cliënt en zijn directe leefomgeving.

Monitoren van de uitvoering van zorg

- 1.3.1 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat de actualiteit van het zorg(leef)plan op systematische wijze met de cliënt en naasten te monitoren en bij te stellen.
- 1.3.2 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat om de uitvoering van de gemaakte afspraken in relatie tot wonen, welzijn en zorg te coördineren.
- 1.3.3 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat om verschillende benaderingen te hanteren, te improviseren en om zo nodig ander zorgaanbod te initiëren en te organiseren.
- 1.3.4 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat zelfstandig problemen op te lossen als een knelpunt zich voordoet bij de zorg aan de cliënt.
- 1.3.5 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat de afspraken met het team te monitoren en doet zo nodig een interventie zodat de afspraken wel nagekomen worden.
- 1.3.6 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat op basis van het probleem van de cliënt passende, andere disciplines in te zetten.

Specifieke aandachtspunten bij de uitvoering en bewaking van de zorg zijn:

- persoonsgericht werken zodat de cliënt/naasten eigen keuzes kan maken;
- activeert het netwerk en bevordert participatie;
- werkt samen met de naasten en ondersteunt en informeert deze waar nodig;
- werkt methodisch: observeren, signaleren en rapporteren;
- werkt planmatig bij het organiseren en coördineren van activiteiten en neemt tijdig initiatieven;
- zet in overleg met het multidisciplinaire team passende benaderingswijzen in;
- zet passende technologieën in: domotica, robotica, eHealth en andere ICT-middelen;

- draagt de visie en waarden van de organisatie uit en vertaalt dit naar de te verlenen zorg;
- aandacht voor (medicatie) veiligheid van de cliënt en collega's;
- tijdig herkennen van veranderingen en deze vertalen naar het zorgplan.

Evalueren en rapporteren

1.4.1. De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat de resultaten van het handelen van haarzelf en de betrokkenen in het zorg- en ondersteuningsproces van haar cliënt te evalueren, rapporteert en draagt deze over conform de geldende procedures.

Specifieke aandachtspunten bij het evalueren:

- signaleert tijdig of de indicatie nog passend is;
- evalueert in samenspraak met de cliënt en naasten;
- betreft collega's en andere disciplines in de evaluatie;
- maakt zichtbaar wat er uit de evaluatie naar voren komt en verwerkt dit in het plan.

2. Communicatie

- 2.1 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat zodanig te communiceren en te onderhandelen dat dit bijdraagt aan een optimaal resultaat van zorgverlening aan de cliënt.
- 2.2 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat als eerste aanspreekpunt voor de cliënt, zijn netwerk, collega's en ketenzorgpartners de communicatie te initiëren en te onderhouden.
- 2.3 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat de behoefte aan informatie en communicatie te signaleren bij cliënten en het netwerk.
- 2.4 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat voorlichting, instructie of advies aan de cliënt en/of naasten te geven.
- 2.5 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat, in het overleg met het multidisciplinaire behandelteam, met betrekking tot de doelen en belangen van de cliënt in relatie tot het zorgarrangement te behartigen.
- 2.6 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat de overdracht van de cliënt uit het multidisciplinaire team en ketenpartners op een systematische wijze in ontvangst te nemen en de gegevens uit de overdracht op een adequate wijze te verwerken.
- 2.7 Geeft voorlichting aan mantelzorgers en het team over de gevolgen van de verschillende ziektebeelden en hoe daarmee om te gaan.
- 2.8 Begeleidt en adviseert mantelzorgers bij het maken van keuzes rond de woon- en verzorgingssituatie van de cliënt.

Specifieke aandachtspunten bij het voeren van communicatie zijn:

- (individuele) voorlichting en instructie geven;
- heeft kennis van en maakt gebruik van passende presentatietechnieken;

- heeft kennis van en maakt gebruik van passende (motiverende) gesprekstechnieken: luisteren, samenvatten, op respectvolle wijze feedback geven, doorvragen en toetsen of de informatie begrepen is;
- heeft kennis van en maakt gebruik van passende coaching en begeleidingsmethodes;
- neemt non-verbale communicatie van cliënt, mantelzorgers en collega's waar en maakt deze bespreekbaar indien nodig;
- is zich bewust van haar eigen non-verbale communicatie;
- kan adequaat reageren op therapie-ontrouw en bevordert zelfmanagement;
- kan adequaat reageren op collega's die afspraken niet nakomen;
- kan adequaat omgaan met klachten en mogelijk gemaakte fouten;
- weet wat de invloed is van ziektes en aandoeningen op de bekwaamheid van de cliënt op het communiceren en houdt daar rekening mee;
- weet wat de invloed is van veranderingen in rollen en relaties als gevolg van beperkingen en (gedrags-)veranderingen van de cliënt;
- kan omgaan met rouw en verlies met betrekking tot het verloop van het ziekte-, en revalidatieproces;
- kan contact met de cliënt maken en stemt de communicatie af op de beleving en deskundigheid van de cliënt.
- kan schakelen tussen verschillende communicatieniveaus: inhoud, procedure en proces;
- kan de cliënt ondersteunen bij het aanvragen van voorzieningen;

3. Samenwerking

- 3.1 De gespecialiseerd verzorgende somatiek werkt samen met in- en externe deskundigen op het gebied van somatische aandoeningen.
- 3.2 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat om samen te werken met andere partners uit de ketenzorg op het gebied van woon-, en zorgvoorzieningen zoals thuiszorgorganisaties, ontmoetingscentra, verpleeghuizen, kleinschalige locaties, ziekenhuizen.
- 3.3 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat samen te werken met het informele netwerk, mantelzorgers en vrijwilligers en betreft hen bij het dagelijks leven van de cliënt.
- 3.4 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat samen te werken met betrokkenen, het multidisciplinaire team in de organisatie om optimale zorg rondom de cliënt te kunnen plannen en uit te voeren.

Specifieke aandachtspunten zijn:

- een op samenwerking gerichte houding;
- kan zich door haar houding en deskundigheid profileren bij andere behandelaren;
- de sociale kaart kennen:

4. Toepassen van kennis

- 4.1 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat actuele richtlijnen en relevantie kennis op te zoeken en kennis te delen.

- 4.2 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat te werken op basis van richtlijnen, protocollen procedures en werkbeschrijvingen die beschikbaar gesteld zijn door de organisatie.
- 4.3 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat op basis van ervaringen en reflectie een concrete probleem- of vraagstellingen in te brengen om zo de beroepspraktijk te verbeteren.
- 4.4 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat kennis en kunde over te dragen aan zorgprofessionals in opleiding.

5. Maatschappelijk handelen

- 5.1 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat om adequaat op te treden bij incidenten in de zorg en bij incidenten die de veiligheid van cliënten en/of medewerkers betreffen.
- 5.2 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat het vakgebied uit te dragen, onder ander door middel van instructie, advies en voorlichting tijdens het werk.
- 5.3 De gespecialiseerd verzorgende somatiek heeft kennis van het doel en de werkwijze van de beroepsvereniging.
- 5.4 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat te handelen volgens wettelijke bepalingen (BIG/WGBO/ Wet zorg en dwang).

6. Organisatielidmaatschap

- 6.1 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat de belangen te behartigen van de cliënt binnen de afdeling en de organisatie.
- 6.2 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat haar functie te positioneren binnen de organisatie.
- 6.3 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat effectief en doelmatig binnen de afdeling, de instelling en binnen de gehele keten van zorgverleners te werken.
- 6.4 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat zich te committeren aan de rechten en plichten als werknemer en professional in de arbeidssituatie.
- 6.5 De gespecialiseerd verzorgende somatiek draagt als organisatielid bij aan de continuïteit en effectiviteit van de instelling.

7. Professionaliteit en kwaliteit

- 7.1 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat om een begeleidende/beoordelende rol in te nemen bij stagiaires, die de opleiding tot gespecialiseerd verzorgende somatiek volgen.
- 7.2 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat persoonlijk leiderschap te hanteren door optimaal gebruik te maken van eigen kwaliteiten en talenten, zwakke kanten en mogelijke valkuilen kennen en zo bewuste manier keuzes kunnen maken.

- 7.3 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat om gebruikmakend van nieuwe ontwikkelingen en ervaring, kennis en inzichten op het gebied van somatiek over te dragen aan collega's, studenten, mantelzorgers en vrijwilligers en daarmee een bijdrage te leveren aan verdere professionalisering van de beroepsuitoefening en het begrip bij mantelzorgers.
- 7.4 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat een cliëntenzorg op integere, oprechte, professionele en betrokken wijze te leveren. Specifieke aandachtspunten zijn beroepsethiek en beroepscode.
- 7.5 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat verantwoordelijkheid te dragen voor verbetering van de kwaliteit van de zorg aan de cliënt door continu het eigen functioneren te verbeteren in de individuele zorg en in samenwerkingsverbanden.
- 7.6. De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat in overleg met de leidinggevende vorm te geven aan de eigen vakinhoudelijke ontwikkeling en professionalisering.
- 7.7 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is weerbaar in voorkomende crisissituaties en is in staat om te gaan met agressie, ongewenste intimiteiten en ander grensoverschrijdend gedrag. Kent hierin de rechtspositie.
- 7.8 De gespecialiseerd verzorgende somatiek is in staat bij te dragen aan structurele verbetering van systemen, kwaliteit, en cultuur rondom het aanbod van zorg en leefomstandigheden door de instelling organisatie met betrekking tot zorg aan cliënten met somatische aandoeningen.

Specifieke bepalingen van de opleiding tot gespecialiseerd verzorgende somatiek

Instroomeisen

De instroomeisen zijn:

- Minimaal mbo-3 niveau verzorgende (verzorgende of verzorgende-IG, -individuele gezondheidszorg) worden toegelaten tot de opleiding.
- Minimaal 1 jaar werkzaam in de functie van verzorgende.
- Indien niet voldaan wordt aan de instroomeisen kan - als er sprake is van een vergelijkbaar niveau - een ontheffing van de vooropleidingseis worden afgegeven door het opleidingsinstituut. Deze ontheffingsbrief moet de student uploaden bij de aanmelding bij de CZO-studentenadministratie.

Omvang van de opleiding in klokuren

Het minimum aantal uren van het leren-werken traject is opgebouwd uit:

- aantal praktijkuren: 800 klokuren;
- aantal theorie-uren: 120 klokuren, verspreid over minimaal 15 lesdagen;
- een programma waarbij de uren praktijk en theorie worden verspreid over minimaal 40 weken/10 maanden;

Minimumaanstelling per week in klokuren

- 20 uur per week
- Ook bij een parttime dienstverband dient gegarandeerd te zijn dat er minimaal 800 uur in de praktijk wordt gewerkt.

Eisen praktijkleersituatie

De zorgorganisatie garandeert dat zij voldoet aan de specifieke eisen die gesteld zijn aan de praktijkleerplaats(en). Dit betekent:

- dat er een samenwerkingsovereenkomst is tussen de opleidingsorganisatie en de zorgorganisatie.
- dat in de samenwerkingsovereenkomst wordt vastgelegd wie de begeleiding tijdens het leertraject gaat bieden en hoeveel uur daarvoor door de zorgorganisatie beschikbaar wordt gesteld;
- dat in de samenwerkingsovereenkomst wordt vastgelegd dat de student voldoende in aanraking komen met de juiste doelgroep en de juiste CanMEDS rollen om het deskundigheidsgebied te beheersen en de eindtermen (waar nodig) op niveau 'doet' te behalen;
- dat in de samenwerkingsovereenkomst wordt vastgelegd dat de student voor bovenstaande 800 uur (20 uur per week) ter beschikking heeft;
- dat in de samenwerkingsovereenkomst wordt vastgelegd dat de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd;
- teamleiders en praktijkbegeleiders zijn op de hoogte van de CZO-opleidingseisen en zijn

bekend met de uitvoering van het examenbeleid.

De opleidingsorganisatie ziet toe dat bovenstaande afspraken worden nagekomen.